ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 10

Յունիս 2004

Կիր.	Բշ.	Գշ.	Դշ.	Եշ.	Ուր.	Շաբ.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

6	Յիշատակ Եղիա մարգարէին
7	Հռիփսիմեանց կոյսերու յիշատակ
8	Գայանեանց կոյսերու յիշատակ
12	Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի վիրապէն ելքի յիշատակութիւն
13	Տօն Սուրբ Էջմիածնի
19	Մեծն Ներսէս
26	Գիւտ Նշխարաց

Ճշմարտութեամբ ամրապնդեցէք ձեր մէջքը, արդարութիւնը հագէք զրահի պէս, եւ խաղաղութեան Աւետարանը քարոզելու պատրաստակամութիւնը հագէք կօշիկի պէս:

Եփեսացիներուն 6.14

Ճշմարտութիւնը կը տիրէ

Յունիս ամսուան ընթացքին յիշատակուող Գրիգոր Լուսաւորչի վիրապէն դուրս գալու օրը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ այն տօներէն մէկն է որ կը պարունակէ անյայտ պատգամներ: Այս տօնը ամենէն առաջ անմար յոյսի օրինակ մըն է եւ ճիշդ այնպէս ինչպէս Լուսաւորիչ ի՛նք չյուսալքուեցաւ 13 տարիներ շարունակ, բոլոր հաւատացեալ քրիստոնեայ, իր ամենէն դժուարին պայմաններուն մէջ պէտք չէ թոյլ տայ որ յոյսը զինք լքէ:

Երկրորդ, այս տօնը ճշմարտութեան գերադաս ըլլալու օրինակ մըն է: Այնպէս ինչպէս Տրդատ թագաւոր փորձեց Լուսաւորիչը վիրապ նետելով անոր քարոզած ճշմարտութիւնը թաղել, մեր առօրեայէն ներս եւս կը պատահի որ մարդիկ մերժելով իրականութիւնը, այս կամ այն ձեւով արգելք հանդիսանան անոր յայտնութեան: Սակայն երկար տարիներ վերջ, Լուսաւորիչ դուրս ելաւ վիրապէն եւ ճշմարտութիւնն ալ յայտնուեցաւ այդ ելքով: Նոյնպէս ալ կեանքի ընթացքին, մարդիկ կը փորձեն իրականութիւնը դրժել, ծածկել, եւ կամ մերժել, սակայն ուշ կամ կանուխ ճշմարտութիւնը մէջտեղ կու գայ եւ կը տիրէ:

Գրիգոր Լուսաւորչի խոր վիրապէն դուրս գալու տօնը հարուստ է յոյսի, հաւատքի եւ ճշմարտասիրութեան տիրումի օրինակներով. եւ թերեւս այս դասերն են որոնք պէտք է փոխանցուին մեր զաւակներուն երբ անոնց կը խօսինք Գրիգոր Լուսաւորչի պատմութեան մասին աւելի քան տեղեկագրական եղելութիւններն ու իրողութիւնները:

director@sourphagop.org

Չարին դէմ պայքարելու զէնքերը

Եփեսացիներուն 6.10-18

Ի վերջոյ, զօրացէք Տիրոջմով եւ իր ամենակարող զօրութեամբ: Ձեր վրայ առէք Աստուծոյ սպառազինութիւնը, որպէսզի կարենաք Սատանայի հնարքներուն դէմ դնել: Որովհետեւ մեր պատերազմը մարդոց հետ չէ, այլ՝ երկինքի տակ գտնուող չար ոգիներուն, իշխանութիւններուն եւ պետութիւններուն, այս խաւար աշխարհի տիրակալներուն դէմ:

Ուստի Աստուծոյ սպառազինութիւնը առէք, որպէսզի երբ չար օրը գայ՝ կարենաք ետ մղել Չարին հարուածները եւ ամէն ինչ ընէք՝ կանգուն մնալու համար:

Հետեւաբար պատրաստ եղէք. ճշմարտութեամբ ամրապնդեցէք ձեր մէջքը, արդարութիւնը հագէք զրահի պէս, եւ խաղաղութեան Աւետարանը քարոզելու պատրաստակամութիւնը հագէք կօշիկի պէս: Եւ այս բոլորին վրայ, հաւատքի վահանը առէք որպէսզի կարենաք մարել Չարին արձակած բոլոր միացող նետերը: Առէք նաեւ փրկութեան սաղաւարտը եւ Սուրբ Հոգիին սուրը, այսինքն՝ Աստուծոյ խօսքը: Այս բոլորին հետ աղօթեցէ՛ք, աղօթեցէ՛ք եւ խնդրեցէ՛ք տեւաբար, Սուրբ Հոգիին օգնութեամբ: Ատոր համար ալ՝ արթուն հսկեցէք, կատարեալ յարատեւութեամբ աղօթելով բոլոր հաւատացեալ եղբայրներուն համար:

Էջմիածնի Աւետարանէն մանրանկար մը որ կը ներկայացնէ Մոգերու Երկրպագութիւնը

Բովանդակութիւն

- խմբագրական
- Չարին դէմ պայքարելու զէնքերը
- Էջմիածին
- Երկնաւոր նահատակ եւ կոյսեր իմաստուն
- Հայոց սրտի լուսաւորիչ Մեծն Ներսէս
- Մայիս ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Նկարագիր - Սէր
- «Մաշտոցի Արձագանգ» ի խմբագրական կազմ
- Կիրակնօրեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը

Էջմիածին

Այս տարի, Յունիս 13-ին, Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին կը տօնէ Սուրբ Էջմիածնի տօնը: Ինչպէս գիտենք, Էջմիածինը Վաղարշապատի մէջ գտնուող Հայաստանեայց եկեղեցւոյ կեդրոնն է որ, ըստ Ագաթանգեղոս պատմիչի, կառուցուած է Գրիգոր Լուսաւորիչի տեսիլքին համաձայն: Ըստ պատմիչին, Յիսուս Քրիստոս երկինքէն կ՛իջնէ Վաղարշապատ ու հոն, ոսկէ մուրճով գետնին զարնելով ցոյց կու տայ այն վայրը ուր պէտք է խաչի նշանով եկեղեցի մը կառուցել:

Էջմիածնի մայր տաճարը կառուցուած է 301-303 թուականներուն, բազմաթիւ անգամներ վերանորոգութեան ենթարկուած եւ կանգուն մնացած մինչեւ այսօր: Ան աշխարհի հազուագիւտ շէնքերէն մէկն է ուր 18 դարեր շարունակ կեանքը շարունակուած է: 453 թուականին Էջմիածնի Մայր աթոռը փոխադրուած է Դուին եւ այլուր, ապա հազարամեայ մը ետք, 1441 թուականին վերահաստատուած Վաղարշապատ ուր կը մնայ մինչեւ այսօր:

Էջմիածինը հայուն համար սովորական վայր մը չէ, այլ՝ ուխտավայր. եւ պատահական չէ որ գերմանացի անուանի բնագէտ ու բուսաբան Ռատտեն, 1871 թուականին Հայաստանի մէջ իր գիտական ուղեւորութիւնը կատարելէ ետք Էջմիածին կոչած է «Հայկական Հռոմ»:

Երջանկայիշատակ Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը 1996 ին ըսաւ «Սուրբ Էջմիածինը եղած է եւ է, բոլոր հայերուն համար, իրենց ազգային ծննդեան որպէս քրիստոնեայ ազգ, ծննդեան մսուրը՝ Հայկական Բեթլեհեմը:

«**Էջմիածին**» կը կոչուի նաեւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան պաշտօնական հրատարակութիւնը որ կրօնական եւ պատմաբանասիրական ամսաթերթ մըն է:

«**Էջմիածնի Աւետարան**» Փղոսկրեայ Աւետարան, հայ գրչութեան եւ մանրանկարչութեան ձեռագիր մատեան: Ընդօրինակուած Յովհաննէս գրիչին կողմէ 989 ին:

«**Էջմիածնի դպրոց**» Վաղարշապատի դպրոց «վարդապետարան» հոգեւոր կրթական հաստատութիւն: Հիմնադրուած՝ 4րդ դարուն եկեղեցւոյ սպասաւորներ եւ ուսուցիչներ պատրաստելու նպատակով

«**Էջմիածնի Հոգեւոր Ճեմարան**» Հոգեւոր բարձրագոյն գիշերօթիկ ուսումնական հաստատութիւն հիմնուած 1945 Նոյեմբեր 1 ին Գէորգ Չորեքչեանի նախաձեռնութեամբ: 1998 ին Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի կողմէ վերանուանուեր է **Գէորգեան Հոգեւոր Ճեմարան:**

Էջմիածնի Աւետարանին Փղոսկրեայ կազմը

« Երկնաւոր նահատակ եւ կոյսեր իմաստուն ... »

Մեզմէ ով ծանօթ չէ Հռիփսիմեանց ու Գայանեայց կոյսերու նահատակութեան պատմութեան: Անոնք իրենց նահատակութեան շնորհիւ դարձած են քրիստոնէական հաւատքի վկայուհիներն ու տօնելի նահատակները:

Հռիփսիմեանց կոյսերը առաքինազարդ վանական կեանք կը վարէին Հռոմի մէջ, իրենց հոգեւոր մայրապետ Գայանէ կոյսի առաջնորդութեամբ: Խուսափելով հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրի հալածանքներէն եկած ու հաստատուած են Հայաստան, Վաղարշապատի Հնձանք կոչուած վայրը: Սակայն հոն ալ հալածանքի ենթարկուելով, այս անգամ օրին տակաւին կռապաշտ Տրդատ թագաւորի հրամանով ու անոր իսկ հրահանգով՝ նահատակուած:

Կ՚ըսուի թէ սրբուհիներու մահէն 9 օր վերջ Գրիգոր Լուսաւորիչ դուրս եկաւ խոր Վիրապէն ու ինք ամփոփել տուաւ անոնց մարմինները: Անոնց յիշատակին է որ կառուցուած են Էջմիածնի Սուրբ Հռիփսիմէ եւ Սուրբ Գայեանէ վանքերը:

16 Ապրիլ 1979-ին, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Հայրապետ հաղորդագրութիւն մը կը ղրկէր Կիլիկիոյ Հայոց Կաթողիկոս Խորէն Ա. Հայրապետին: Ահա հատուած մը այդ հաղորդագրութենէն.-

« խոր յուզումով կը հաղորդենք թէ սուրբ Հռիփսիմէ վանքի պարիսպի տակ անցեալ տարի գտնուած հնադարեան մատուռ դամբարանին մէջ կատարուող նոր պեղումները յայտնաբերած են գերեզմաններ՝ աճիւններովը գլխատուած մարմիններու: Շատ հաւանական է որ գտնուած աճիւնները սուրբ Հռիփսիմեանց կոյսերու խումբէն նահատակուածներու աճիւններն են, որոնք ըստ մեր պատմիչներուն նահատակութենէ յետոյ ամփոփուած էին դամբարանի մը մէջ»...

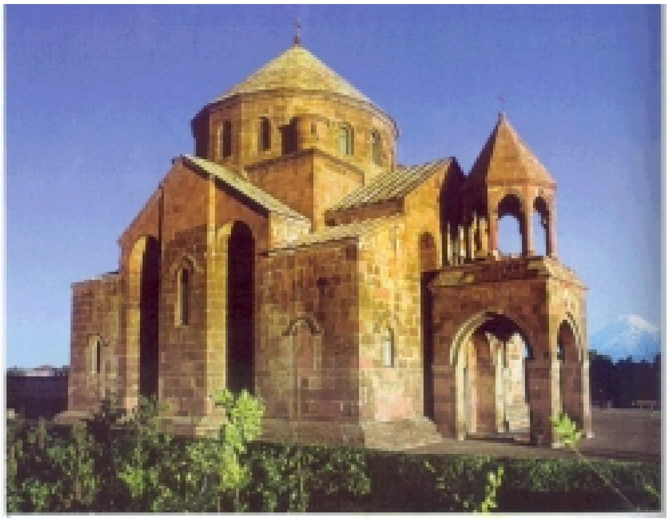

Էջմիածնի Ս. Հռիփսիմէ վանքը

Հայոց սրտի լուսաւորիչ Մեծն Ներսէս

Ներսէս հայրապետ կաթողիկոս ձեռնադրուեցաւ 353 թուականին, Արշակ Բ. թագաւորի օրերուն: Ան թագաւորին քարտուղարն էր, սակայն Փառէն Աշտիշատեցի կաթողիկոսի մահէն ետք թափուր մնացած հայրապետական աթոռին համար արժանաւոր մէկը պէտք էր ընտրել: Այս արժանաւոր անձը հանդիսացաւ Յուսիկ հայրապետի թոռ՝ Ներսէս:

Պատմութիւնը Ներսէս հայրապետի ընծայած է ՄԵԾ Տիտղոսը իր կատարած մեծ գործերուն եւ բարեկարգութիւններուն համար: Հիմնական նպատակն էր հայ ժողովուրդի սրտին մէջ քրիստոնէական ազնիւ զգացումները ներմուծել եւ արմատացնել: Այսպէս օրինակ կը քաջալերէր իր ժողովուրդը որ հեթանոսական սովորութեամբ մահուան առջեւ չողբան, այլ՝ յարութեան յոյսը ի մտի ունենալով երկնքի արքայութեան հաւատան: Անդադար կը քաջալերէր որ մարդիկ բարեգործութեան ետեւէն ըլլային եւ օրինակը ինքն իսկ տալով, իր տան մէջ կը հոգար որբերն ու չքաւորները:

Մեծն Ներսէս կաթողիկոս իր պաշտօնին գլուխն անցնելով մեծ բարեկարգութիւններու ձեռնարկեց: Անհամար վանքերու, դպրոցներու, որբանոցներու հիմնադրութիւնը իր աշխատանքին մէկ բաժինն էր: Ան կազմակերպեց հայ եկեղեցական դասը, ամէն կողմ քահանաներ, եպիսկոպոսներ եւ քարոզիչներ ղրկելով: Կանոնաւորեց եկեղեցիներու արարողութիւնները եւ որոշ օրեր ու ժամեր նշանակեց անոնց գործադրութեան համար:

Ահա իր այս բարեսիրական գործերուն շնորհիւ է որ ան դարձաւ Հայոց սրտի լուսաւորիչ:

Մայիս ամսուան պատասխանողներ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Ճեսիքա Մատթէոսեան, Արազ Գեպթանճեան,Արին Անթեպեան, Յոլեր Անթեպեան, Ռիթա Խշխշեան:

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Սեւան Մելքեան, Հրայր Մատթէոսեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Յովիկ Կարապետեան, Սեդրակ Մամիրոյեան, Ռուբէն Սեթեան, Արի Միրզայեան, Սեւակ Զաքրազեան, Ալին Սուլաքեան, Լորա Սարիմանուկեան, Անի Մելքեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Հրակ Նարեկեան, Գօգո Մատթէոսեան, Թամար Պուիքեան

Երկրորդականի անկիւն

Լոռի Քէօսէյեան, Կարօ կարապետեան, Թամար Գիզիրեան, Փօլ Գիզիրեան, Քրիստինա Լոշխաճեան:

Էջմիածնի Ս. Գայանէ վանքը

Նկարագիր

«Քրիստոնէութիւնը հոգետիրումն է աշխարհին եւ նիւթեղէնին վրայ»

Այս խօսքը մեկնակէտ եւ սկզբունք առնելով է որ այս յօդուածներու շարքով կը կեդրոնանանք մեր նկարագրի բարեպաշտ եւ օրինակելի գծերուն վրայ, այլ խօսքով՝ մեր առաքինութիւններուն վրայ, որոնց միջոցաւ միայն կրնանք նիւթական աշխարհէն բարձրանալով հասնիլ հոգեւորին:

«Քրիստոնէութիւնը հոգետիրումն է աշխարհին եւ նիւթեղէնին վրայ», եւ քրիստոնեային առաքինութիւններէն մէկն է ...

Սէրը

Սէրը առաջին պատուիրանն է: Թէեւ կանոնական շարքով 12 րդ գլուխը կը կազմէ, սակայն բոլոր պատուիրաններէն աւելի մեծ եւ առաքինի պատուիրան մըն է: «Տէր Աստուածդ պիտի սիրես քու ամբողջ սրտովդ, ամբողջ զօրութեամբդ եւ ամբողջ մտքովդ:

Ինչպէս որ մեզմէ իւրաքանչիւրը իր անձին չար բան չի ցանկար, նոյնպէս ընկերոռ համար չար բան պէտք չէ փափաքիլ: Եւ ինչպէս որ մարդ ինքն իրեն խնամք կը տանի ու կը հոգայ, նոյնպէս ալ ընկերոջ համար բարին պէտք է ցանկալ ու հոգալ անոր:

Ընկերոջ սէրը Աստուծոյ սիրոյ համազօր է: Ահա թէ ինչու ըստ Յովհաննէս աւետարանիչին «Եթէ եղբայրդ որ կը տեսնես եւ չես սիրեր, Աստուած որ չես տեսներ ինչպէ՞ս կրնաս սիրել»: Մարդասէր անձը ինքնաբերաբար նաեւ Աստուածասէր կը նկատուի:

Համակրանքի ուժեղ զգացում, յարում, կապ, գուրգուրանք: Քրիստոնէական առումով հաշտ, բարեացակամ վերաբերմունք մարդոց միջեւ, մէկը միւսին օգնելու տրամադրութիւն, ընկերսիրութիւն, մարդասիրութիւն:

Յովհաննէսի աւետարանին մէջ կը կարդանք թէ Յիսուս կ՛ըսէ.- « Միայն այն ատեն իմ աշակերտներս կ՛ըլլաք եւ քրիստոնեաներ, երբ սիրէք զիրար: Ինչպէս որ ես սիրեցի ձեզ, դուք եւս պարտիք սիրել զիրար»:

ՍԷՐ

Մեծագոյն Սէրը այն սէրն է, որով մարդ ինքզինք կը զոհէ իր բարեկամներուն համար: Յովհաննէս 15.13

Անձ մը որ ...կը սիրէ.- ➢

փափկանկատ է
ներող է
առատաձեռն է
օգնող է
գթասիրտ է
համբերատար է
հիւրասէր է
բարեսէր է

Անձ մը որ չի սիրեր.- ➢

ագահ է
չարակամ է
կոպիտ է
չարագործ է

Ով որ կ՛ընդունի իմ պատուիրանները եւ կը գործադրէ զանոնք, ա՛ն է որ զիս կը սիրէ: եւ Հայրս պիտի սիրէ զիս սիրողը: Ես ալ պիտի սիրեմ զայն եւ ինքզինքս յայտնեմ անոր:
Յովհաննէսի Աւետարան 14.21

Որովհետեւ Աստուած ա՛յնքան սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդին տուաւ, որպէսզի անոր հաւատացողը չկորսուի, այլ յաւիտենական կեանք ունենայ:
Յովհաննէսի Աւետարան 3.16

Իմ պատուէրս է՝ որ սիրէք իրար, ինչպէս ես ձեզ սիրեցի
Յովհաննէսի Աւետարան 15.12

Դարձեալ կը պատուիրեմ ձեզի, սիրեցէ՛ք իրար:
Յովհաննէսի Աւետարան 15.17

Ներկայիս, ուրեմն, միակ կարեւոր բաներն են՝ հաւատքը, յոյսը եւ սէրը. իսկ այս երեքէն **մեծագոյնը**՝ սէրն է:
Ա. Կորնթացիներուն 13.13

Սէր ունեցողը համդարտ կ՛ըլլայ եւ քաղցրաբարոյ: Սէր ունեցողը չի նախանձիր, չի գոռոզանար, չի հպարտանար, անպատշաճ վարմունք չ՛ունենար, միայն ինքզինք չի մտածեր, բարկութեամբ չի գրգռուիր, չարութիւն չի խորհիր, անիրաւութեան վրայ չ՛ուրախանար, այլ՝ ուրախակից կ՛ըլլայ ճշմարտութեան: Սէր ունեցողը միշտ կը զիջի, միշտ կը հաւատայ, միշտ կը յուսայ եւ միշտ կը համբերէ:

Ա. Կորնթացիներուն 13.4-7

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
ԺԱ. Տարի
Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝ Ծաղիկ Պոյաճեան
Աշխատակիցներ՝ Յասմիկ Նաճարեան
Գարոլ Գաբթանճեան
Երան Լոշխաճեան
Ծողիկ Նաճարեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք
www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն
«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

«Ճաշու աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.- Ուսուցիչներ՝ Իզապէլ Քույլուքեան, Սալբի Բակլաեան, Վերժին Գէպթաննեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլին Գէպթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Ծողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ Պոյաճեան: